GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Nro. 46. — 25. Kwietnia 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Ze Lwowa. —

Przy C. K. Galicyiskim Sądzie karzącym Lwowskim iest do obsadzenia mieysce Kancelisty z roczną pensyią 400 ZRyn. w M. K. z prawem promocyi do wyższego stopnia pensyi na 500 ZRyn. i charakterem Registranta C. K. Sądów szlacheckich.

Życzący sobie to mieysce otrzymać, podać maią prośby należycie dowodami wsparte w ciągu 4 tygodni od dnia ninieyszego ogłoszenia do rzeczonego Sądu bezpośrednio, lub ieżeli na publicznym zostaią urzędzie, przez swoie prezydia.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Portugaliia i Brazyliia.

Podług tego, iak Ajent Loyds w Oporto donosi, przybył tamże okręt Harmonia z Fernambuku i przywiózł odpis wyroku Sądu admiralicyi w Bahia, który wskazuie Lorda Cochrane na wynagrodzenie szkody za zabranie dwóch okrętów Lizbonskich.

Podług wiadomości z Fernambuku z dnia 10. Lutego postępowanie sądowe przeciwko hersztom niedawno zaszłéy rewolucyi ieszcze nieukończone, lecz Fre Cancca, ieden z dowódców, odniosł karę śmierci w d. 13. Stycznia, a stracenie Gubernatora Registro Macario, miało w dniu 11. Lutego przyyść do skutku. Innych ieszcze uwięzionych podobny los czekał. Przez to przykładne ukaranie, sprawa Cesarska otrzymała zupełną przewagę w Fernambuku. Blisko 200 ludzi z woyska Carvalhy, posłano w dniu 5. Stycznia iako niewolników do Rio de Janairo.

Hiszpaniia.

Xiążę Infantado, Grand hiszpański pierwszego stopnia, bawiący od kilku miesięcy w Toulouzie, iedzie z strony Hiszpanii do Paryża i Reims aby był obecny Koronacyi Karola X.

Podług Gwiazdy, Xiążę Maxymiliian i iego córka, Xiężniczka Amaliia, opuścić mieli Madryt w d. 27. Marca, pożegnać się w Toledo z król. rodziną, i potém przez Walencyią udać się do Barcelony, skąd popłyną do Francyi.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Izbie Niższéy, przed onéy odroczeniem przełożono ieszcze w d. 31. Marca prośbę handlarzy zbożem Miasta Londynu, żądaiących odmian w istnieiących ustawach względem wprowadzenia zboża, które iak wiadomo dozwalaią takowe wprowadzać, tylko podczas nadzwyczaynéy wysokiéy ceny zboża kraiowego.

Pismo Glob chce wiedzieć, że Sir George Muray przeznaczony iest na naczelnika siły woyskowéy w Irlandyi w mieyscu Lorda Combermeresa, który udaie się do Indyiów Wschodnich iako Jenerał głównie dowodzący.

Lord Kanclerz, wezwał Arcybiskupa Dublińskiego na rozkaz Izby Parów, aby w d. 15. Kwietnia stanął w Wydziale Izby Parów, złożonym do rozpoznania spraw Irlandyi i dał swoie zdanie. Na posiedzeniu Izby Wyższéy w d. 28. Marca przełożono znowu różne prośby protestanckich Biskupów i Duchownych przeciwko emancypacyi Katolików. Na temże samém posiedzeniu zaprzeczał Lord Izby Skarbowéy, Minister Liverpool, wiadomości będącéy w obiegu, że zamiar swóy przeciwko emancypacyi odmienił, i oświadczył, iż takową rozumie być zawsze niezgodną z istnieniem Kościoła protestanckiego i Rządu. — Na posiedzeniu Izby Niższéy w d. 29. przełożono prośbę mieszkańców protestanckich Hrabstwa Limerick za emancypacyą Katolików, atoli pod tym tylko warunkiem, aby podatek Katolików w Irlandyi czyniący zdolnym do głosowania w Parlamencie, podwyższony był tylko o 40 szyl. roczneÿ opłaty, i by ich Duchowieństwo iak protestanckie, przez Rząd należycie było opłacane. A iednak i pod tym warunkiem, oświadczył Minister spraw Wewnętrznych Peel, zawsze będę przeciwny emancypacyi Katolików.

Sledztwo Komissyi nakazane przez obie Izby względem teraźnieyszego stanu Irlandyi, iuż ukończone. Komissyia pytała się o zdanie w tey mierze pewnéy liczby znakomitych Irlandczyków, mianowicie znanego O'Connela, kilku Biskupów, dwoch Jenerałów Irlandzkich i t. p.

Gazety Angielskie udzielaią teraz dalszego ciągu planu Prezydenta kontroli handlowéy, Hukissona, dla zniżenia opłat od wprowadzenia towa-

rów obcych. Tym sposobem zapowiedziane zniżenie bliżey będzie rozpoznaniem i artykuł iuż w tey mierze udzielony, uzupełnionym zostanie. Już teraz uznaią szczegolnieyszy gatunek angielskich towarów bawełnianych; i nie masz krain, gdzieby takowe nieprzenoszono nad robione u innych narodów. Wartość towarów bawełnianych wyprowadzonych w roku 1824 z Anglii wynosi 30 milionów funt. szter. Jednak w taryfiie cła wchodowego na towary obce bawełniane, znayduiemy, że opłaty wchodowego, na też, podług własności tych towarów wynoszą od 75 do 50 procentu wartości. Jakież wrażenie muszą wzbudzać u obcych tak wysokie opłaty? Ciężar tych opłat nietylko samych uciskał obcych, lecz także i mieszkańców Indyy wschodnich, naszych własnych poddanych, którzy przezto widzieli się być zmuszonymi, opatrywać się towarami bawełnianemi wyłącznie u nas robionemi. Z tych wszystkich powodów oświadcza Prezydent, iż wszystkie opłaty wchodowego od obcych towarów bawełnianych, wszystkich rodzaiów i wszystkich narodów, chce z 75 na 10 procentu zniżyć. Handel surową wełną ściągnął wszystkę uwagę ustawodawsta. Był to, tak mówiąc tegoż rozpieszczone dziecko. Utrudzaiącą i bez celu byłoby rzeczą wchodzi w poiedyńczość wszystkich ustaw, które wydane były na obronę tey gałęzi handlu. Dosyć iest wiedzieć, iż wyszło blisko sto aktów parlamentowych, dotyczących się handlu surową wełną. Takie były akta Parlamentu, dla oznaczenia, iak potrzeba strzydz owcoe, iak pakować wełnę i iak onę z mieysca na drugie przewozić. Na przekroczenie tych wszystkich ustaw wielkie były naznaczone kary, przez co kupiec tylko prześladowany a tak handel był tamowany.

Podatek od zagranicznych fabrykatów wełnianych przy wprowadzeniu wynosił 50 procentu. Izba wie, że Angliia wywozi bardzo wiele fabrykatów wełnianych. Zatém Rząd nieobawia się, żadnego przytém niebezpieczeństwa, gdy podatek wchodowy od obcych fabrykatów wełnianych będzie z 50 na 15 procentu zniżony.

Prezydent zwraca potém uwagę Izby na porównanie podnoszenia się handlu wełną i bawełną. W roku 1765 summa w Anglii wprowadzonéy wełny i bawełny wynosiła 3 mil. 359,000 funt. szter.; w roku 1824 podniosła się do 150 mil. W roku 1765 wartość wyprowadzonych towarów bawełnianych, czyniła 200,000 funt. szter.; w roku 1824 wartość ta podskoczyła do 30 mil. 795,000 funt. szter. W roku 1765 summa wprowadzonéy surowéy owczéy wełny wynosiła 1 mil. 926,200 funt. szter.; zaś w roku 1824 3 mil. 658000 funt. szter. W roku 1765 wartość wywiezionych z Anglii fabrykatów wełnianych była 5 mil. 159,000 funt. szter; w roku 1824, 6 mil. 926,000 funt. szter. Jeśli uważemy ulepszenie rolnictwa, a szczególniéy ułatwienie wyżywienia owiec przez zimę, zatém summa surowéy wełny iaką kray wydaie, musi być większa iak była w roku 1765. Lecz i summa teraz wprowadzanéy obcéy surowéy wełny iest nierównie większa iak wtedy była. Z kąd to pochodzi, że tak mała różnica iest w wywozie tego artykułu między stanem teraźnieyszym i przeszłym? Bez wątpienia okoliczność tę potrzeba po większéy części przypisać ustawom, które ten handel tamowały.

Ustawy ściągaiące się do handlu płócien równie były tak liczne, iż Rząd niechciałby się naprzykrzać Izbie wyliczaniem tychże. Opłaty wchodowego od płótna zagranicznego, wynosiły 40 do 180 procentu wartości tego artykułu. Prezydent kontroli handlowéy zapytawszy się wszystkich maiących w tym przedmiocie udział, o radę, postanowił, wszystkie te podatki zniżyć na 25 procentu wartości, na każdy rodzay z zagranicy wprowadzonego płótna. Przytém iest ta uwaga, że chociażby tylko ta rubryka opłaty pozostała, czyni się to tylko dla zaspokoienia niektórych osób, ale nie z powodu, aby handel angielski na obronę swoią, ieszcze tego podatku wchodowego potrzebował.

Poczém zapowiedział Prezydent zniżenie cła wchodowego na obcy papier, książki i t. p.

Względnie szkodliwych skutków dotychczasowych opłat wchodowego na kruszce, przywodzi Prezydent co następuie: »Przesadzenie w tych podatkach miało trzy wielkie szkody. Naypierwéy żelazo szwedzkie iest nieodzownie potrzebném z powodu swéy szczególnéy własności do robienia rożnych przedmiotów, które z tego powodu odtąd w skutek wysokiego cła wchodowego na surowe żelazo dla kupców i fabrykantów było za drogie; powtóre rozgniewani obcy na wysokie ceny, iakie angielscy fabrykanci żelaza muszą onym czynić, ponieważ sami materyiał surowy zniewoleni tak drogo kupować, obrócili się ze swemi zamówieniami do niemieckich fabrykantów; trzecie, handel miedzią z Chili, od czasu iak płyty tego kruszczu na tyle przedmiotów używane, byłby się podwoił, gdyby nie dotychczasowe niezmierne opłaty od wprowadzenia. Ztąd przekłada Minister cło wchodowe od żelaza surowego w stosunku od 6 na 1, zaś od surowéy miedzi na połowę zniżyć.«

Gdy tak w przecięciu opłaty od wprowadzenia obcych fabrykatów z 50 na 20 procentu, a od surowych materyiałów z 20 na 10 procentu będą zniżone, spodziewa się Prezydent, przez to zniżenie położyć koniec przemycaniu. Przy opłacaniu rubryki podatku od wprowadzenia po 30 procentu, handel potaiemny ieszcze ma zyski. Aby

się o tém przekonać, potrzeba udać się do Brighthonu lub Hastingu, lub do przyległych mieysc, i żądać tamże porcelany lub coś podobnego. Wnet znaydą się ludzie, którzy zaraz gotowi, żądany przedmiot dostawić w dniach 10, skoro o-nym przyrzecze się tylko 30 procentu nad zwyczayną wartość, iaką ma ten artykuł we Francyi. Tak więc ustawy same do tego służą, by wychowywać i utrzymywać klassę ludzi, która całe życie swoie trawi na przekroczeniu ustaw i pogardza wszystkiemi moralności towarzyskiéy obowiązkami. Przełożone odmiany maią temu złemu zapobiedz. Ważnieyszym angielskim manufakturom nie przyniosą szkody, lecz podwyższą dochody kraiu z ceł, ponieważ prrzemycanie ustanie.

W chwili teraźnieyszéy Angliia napełnioną iest francuzkiemi batystowemi towarami, i Kanclerz Izby Skarbowéy, który 40 do 50,000 funt. szter. podatku od wprowadzenia tego artykułu mógł pobierać, miewa tylko 4000. Jeśli spytamy się ludzi, handluiących tym artykułem, iakim sposobem go sprowadzaią, tedy powiedzą otwarcie, że przez przemycanie. Papier francuzki iest artykułem do różnych rzeczy w Anglii bardzo potrzebny, który dotąd tylko przez przemycanie mieć można. Bezwątpienia w skutek od Rządu przełożonych nowych środków mnóstwo innych produktow obcych fabryk znaydzie wstęp w Anglii, lecz to nie będzie żadnêm dla tego kraiu nięszczęściem. Obcy będą za to brać towary angielskie, nawet pozwolenie przywozu obcych fabrykatów zmusi fabrykantów kraiowych, użyć wszystkiego, aby osiągnąć doskonałość o-wych fabrykatów. Od czasu zniżenia opłaty od wprowadzenia obcych towarów iedwabnych, tyle polepszyły się kraiowe iedwabne fabrykaty, że sami przemycaiący wprowadzaią ie potaiemnie z korzyścią, iak francuzkie. Ponieważ iuż raz stosuiemy się do mody, ktora francuzkim towarom iedwabnym daie pierwszeństwo, zatém towary iedwabne robione w Anglii wysyłaią na brzegi Susex, zkąd znowu iako towary iedwabne francuzkie do Anglii bywaią taiemnie sprowadzane. W roku 1786 zawarto traktat handlowy między Angliią i Francyią. W tedy pytano się w Anglii o fabrykaty z francuzkiéy wełny a sukno francuzkie było w Anglii artykułem mody. A przecież fabrykanci Angielscy, przez konkurencyią z pozwolenia francuzkich towarów wełnianych w Anglii, byli zmuszeni, starać się o wyrównanie w dobroci francuzkim towarom wełnianym i niebawem widzieliśmy, że towary angielskie wełniane nietylko stały się lepszemi, ale nawet ieszcze francuzkie przewyższyły. Bezwątpienia powiedzą, że i obce Narody poczynaią przychodzić do siebie z ran, które im woyna zadała; trzeba sobie atoli przypomnieć, że woyna nie tylko zniszczyła ich maiątki, lecz pożarła także ich kapitały, gdy tymczasem kapitały Anglii zostały nienaruszone. Angliia przewyższa wszystkie inne Narody w kapitałach, przemyśle i w działalności. Bezwątpienia powiedzą ieszcze, że wyżéy namienionym w 1786 zawartym traktatem warowano było, że obcy za nadane im korzyści wywzaiemnią się podobnemi korzyściami, które Anglii przyznaią, czego przy przełożeniu teraznieyszego środka nieznayduiemy; zato trzeba iednakże zastanowić się, że nowe przełożenia Rządu w każdym przypadku przyniosą dla Anglii korzyści. Czyliby Anglii potrzeba pozbawić tych korzyści, dla tego tylko, że obcy niechcą póyść za iéy przykładem, dzieie się o-statnie z niewiadomości, lub, że obcy niemogą takich odmian przedsięwziąć w swoiem ustawodawstwie? Kończąc zapowiada Prezydent zamiar Rządu, oprócz zniżenia podatku od wprowadzania na surową wełnę, zniżyć także na oliwę i inne rodzaie oleiu, a oprócz tego znieść różne inne podatki obciążaiące żeglarzy, n. p. od stęplu na papiery okrętowe, opłaty, które pobieraią angielscy Konzulowie od okrętow swego Narodu i t. d.

Francyia.

Król przyiał w dniu 4. Kwietnia wieczorem bióra Izb obiedwóch, a potém pracował z P. Villelem. — P. Guyot miał zaszczyt złożyć Królowi wyszły nakoniec *Almanach royal.*

W d. 4. Kwietnia Izba Deputowanych trudniła się proiektem do prawa dotyczącym się o-czyszczenia rowów i zasadzenia drzewami dróg krolewskich i departamentowych.

Do posiedzeniu Izby Parow z d. 2. Kwietnia dodać należy, że proiekt do zamiany między dobrami narodowemi i miastem Loudunem przyięty został 129 głosami przeciwko 1.

W d. 24. Marca, w dalszym ciągu rozbioru paragrafów ustawy o prowizyiach wieczystych przyięto bez rozpoznania §. 2. Prowizyie wieczyste nabyte przez kassę umarzaiącą od d. 22. Czerwca 1823 aż do tego dnia 1830, będą w miarę o-nych wykupna, z wielki księgi długów wymazane i wraz ze swemi ieszcze przywiązanemi kupnami procentowemi, na korzyść kraiu zniszczone. »§. 3. opiewał pierwiastkowo:« §. 3. od dnia 22. Marca 1825, przeznaczone na umorzenie Summy nie będą mogły więcéy na wykupno takich papierów kraiowych użyte, których obieg byłby nad *Pari.*« P. Hummann przełożył następuiący do tego dodatek: »będą użytemi nadewszystko na zakupienie niżéy *Pari* takich papierów publicznych, które umieszczone są na naywyższych procentach.« Dodatek swóy opierał szczególniey na okoliczno-

ściach, że kassa umarzaiąca wymaga stałych przepisów, i sama takowych domagała się; że i 5 procentowe prowizyie mogą niżey Pari spaść, i że byłoby przeciwko godności Rządu, przeciwko sprawiedliwości i przeciwko interesowi kraiu, wspierać szczególniey ieden rodzay funduszu iak powszechnie względem 3 procentowych prowizyi utrzymuią, iż taki iest zamiar Ministra Skarbu. Pan Kaź. Perrier wspierał ten dodatek, i oświadczył, że trzeba koniecznie tak iawnie obiawionemu zamiarowi, aby nowe trzy procentowe wieczyste dochody kosztem pięć procentowych podnieść w górę, położyć tamę przez prawne środki. Minister Skarbu uczynił potém następuiące ważne oświadczenie, którego Izba nie bez zadziwienia słuchała: »Pierwsze sprostowanie paragrafu iest potrzebne, powinien ón się temi poczynać słowy: »Od czasu ogłoszenia ninieyszéy ustawy i t. d.« Lecz ieszcze inna odmiana może być dozwoloną, bez zburzenia posad ustawy, zasadzaiącéy się na tém, aby przerobienia 5procentowych wieczystych dochodów ile możności wspierać. W stanie teraźnieyszéy opinii publicznéy, gdzie nadto panuie skłonność, nieustannie obawiać się wpływu Rządu, i wszystkie iego środki źle wykładać, czuie się być obowiązanym wyznać, że potrzebna iest modyfikacyia §. 3. Takową mógłby stanowić następuiący dodatek: »Wykupowanie nastąpi tylko przez konkurrencyią i uwiadomienie.« Poczém dodatek P. Humanna odrzucono. Podobnego losu doznał dodatek P. B. Constanta, ale dopiéro na posiedzeniu w d. 25. Marca, opiewaiący: »Dla każdego rodzaiu effektów kraiowych przeznaczona będzie odpowiedna część funduszu umarzaiącego.« Jakoteż i dodatki PP. Bretona, Bórdeau i Syrieys de Marinhac, maiące zamiar, aby różnym rodzaiom effektów kraiowych przeznaczyć z funduszów kassy umarzaiącéy część ich ilości odpowiadaiącą.« Przeciwnie zaś następuiący dodatek P. Pavy, wniesiony na dzień przed oświadczeniem Ministra Skarbu, brzmiący: »Wykupienia kassy umarzaiącéy tylko przez konkurrencyią i za uwiadomieniem będą miały mieysce«, przyięto 163 białemi gałkami przeciwko 148 czarnych. Piérwsze głosowanie nie przyniosło żadnego rezultatu, zatém na wniosek Prezydenta zaszły taiemne skrutynia. Poczém §. 3. przyięto w następuiącéy formie: »Od ogłoszenia ninieyszéy ustawy, summy przeznaczone na umorzenie, nie będą mogły być użyte na wykupno takich papierów publicznych, których obieg stałby nad *Pari*. Wykupna przez kassę umarzaiącą zaydą przez konkurrencyią i za uwiadomieniem.« Izba przystąpiła potém do rozpoznania §. 4., opiewaiącego: »Właściciele 5procentowych wieczystych dochodów, od czasu ogłoszenia téy ustawy aż do d. 22. Czerwca 1825 będą mieli wolność żądać od Ministra Skarbu zamienienia ich 5procentowych na 3procentowe prowizyie wieczyste na obieg 75 — a od dnia ogłoszenia aż do dnia 22. Września 1825, będą mogli się domagać od tego samego Ministra zamiany swych prowizyy wieczystych na 4 1/2 procentowe *al Pari*, z zabezpieczeniem wypłaty aż do d. 22. Wrześ. 1835. — Tak zmnienione prowizyie wieczyste pobierać będą 3pCtowe dochody aż do d 22. Grudnia 1825.« Rozmaite przełożenia, które 3procentowe prowizyie wieczyste na obieg 80 podawały, a 4 pCtowe *al Pari* z corocznie ubywaiącemi prowizyiami wieczystemi w mieysce 4 1/2 procentowych kładły, tak, iak P. Leroy, bankiera Paryzkiego, wniosek: »Pięcioprocentowe wieczyste dochody, tym, którzyby ie zatrzymać chcieli, nie pierwéy wypłacić, lub na 4procentowe *al Pari* zamieniać, pokiby ich teraźnieysi posiadacze nie sprzedali lub nie wymarli« — odrzucono ieden po drugim. Ostatni nieznaczną większością.

W d. 26. Marca P. Leroy wniosł znowu swóy dodatek pod następuiącą formą: »Właściciele prowizyy wieczystych 2,000 fran: lub mniéy będą mieli wolność, oświadczyć aż do d. 22go Września 1825, że swoie 5procentowe dochody wieczyste do sprzedania lub aż do śmierci chcą zatrzymać, w którychto przypadkach te prowizyie wieczyste będą powinny być zamienione na 4procentowe *al Pari*.« Lecz takowy powtórnie odrzucono i sami PP. B. Constant i Kaźmierz Perrier oświadczyli się przeciwko temu, iako przeciwko rodzaiowi pierwszeństwa i wyiątkowi. — §. 4 przyięto potém w powyższéy formie, z tą iedyną przez Ministra Skarbu wniesioną odmianą: miasto słów »aż do d. 22. Czerwca 1825« położyć, »do 3 miesięcy po ogłoszeniu ninieyszéy ustawy«; odmiana, która przez namienioną w §. 3 stała się potrzebną. Tu dopiéro przyszło do głosowania nad §. 5. Chociaż P. Kaź Perrier uczynił uwagę, iż byłoby rzeczą nierozstropną względem użycia summ maiących być w przyszłości oszczędzonych z procentów długu Stanu, iednak chcieć już teraz coś prawnego ustanawiać, § ten przyięto bez wielu rozpraw (w pierwiastkowéy) następuiącéy formie: »§. 5. Przez zamianę tę oszczędzone summy z procentów długu Stanu, począwszy od 1826 użyte będą na zmnieyszenie odpowiednéy liczby dodatkowych centymów od podatku gruntowego, od osobistych ruchomości, drzwi i okien. Na ten koniec uczyniony będzie przez Ministra Skarbu w d. 1. Października 1825 wykaz tych rocznych oszczędzeń z prowizyy i służyć będzie za podstawę Królew: rozporządzeniu, ktore dla spisu podatku z 1826 urzeczywiścić ma dozwolone przez tęż ustawę ulżenie w podatkach.« Nakoniec przystąpiła Izba do głosowania nad ca-

łą ustawą i takową, iak iuż donieśliśmy, przyięła 237 białemi gałkami przeciwko 119.

Pięcioprocentowe ustalone długi stały w d. 30. Marca na giełdzie Paryzkiéy po 102 fr. 55 centymów.

Wszystko woysko Francuzkie włącznie z gwardyiami, na stopniu woiennym, wynosić będzie: piechota 257,000 ludzi, iazda 54,262, artyleryia 43,006; ogółem 354,268 ludzi.

Xiążę Castres mianowany iest Gubernatorem Fontainebleau, w mieysce zmarłego Jenerała Bonnay.

Jenerał, Baron Chamez, który w roku II. stał obozem w Sablons, a w roku III. placem Paryża dowodził, i przez Buonapartego użyty był do utworzenia gwardyi Konsularnéy, umarł w Paryżu d. 30. Marca w wieku 79 życia swoiego.

Dziennik Drapeau blanc umieścił następuiący wyiątek z Konstytucyioniści:

»Przybliżcie się, mali posiadacze, drobni spekulanci, chcemy wam podarunek uczynić: damy wam obrazek nieporównanego, nienaśladowanego człowieka obu światów. Zapytacie się nas może, kto to iest ten człowiek obu światów? Ulituiemy się nad waszą niewiadomością; zgaducie a my wam dopomożemy. Myślicie, że Pizzaro albo Kortez? Nie. Może Wolter, Raynal, albo Gilbert des Voisins? Nie. To może Xiądz Pradt, albo Wielki Boliwar? I to nie. Człowiek obu światów iest to nieśmiertelny Margrabia Lafayette, który na stałym lądzie w pamiętnym owym dniu dowodził Amazonkami z targowicy, i który w Ameryce zdobył mocą oręża milion maiątku i order Cyncynata. — Jegoto obraz daruiemy wam za bagatelną sumkę iednego franka i 50 centymów; obraz, pod którym Policyia Ultraroialistów wykreśliła napis, pod pozorem, że więcéy uwłaczał niż przynosił zaszczytu sławie Margrabiego. Kupuycie drobni posiadacze, wyrobnicy: potrzebaby nie mieć trzydziestu soldów w kieszeni, żeby nie nabyć wizerunku, za którego oryginał dano milion frank.«

Przy końcu roku 1798, mówi Gwiazda, żył emigrant, który oburzeniem zdięty, wskazuiąc powszechność, ruch i chciwość rewolucyi i niezgodność iéy z ustanowionym rzeczy porządkiem mówił: »Przez rewolucyią Europa rozprzężona iest we wszystkich częściach swoich. Religiia, obyczaie, ięzyk, granice kraiów, kształt Rządu, rozdział stanów pomiędzy ludźmi, postawa własności, wszystko iest zatarte, wszystko przelane. Rewolucyia kruszy naprzód Mocarstwa, a potém kawały ich rzuca w swoie tygle. Taka była, taką iest, i taką zawsze będzie Rewolucyia; iest to ciało niszczące zupełnie urządzone w tym celu, doskonale iednorodne, zgadzaiące się we wszystkich częściach, które w pędzie swoim powinno wszystko zniszczyć lub samo zostać zniszczone.« — A od zasad i natury rewolucyi przechodząc do ludzi, którzy iéy służyli, ten emigrant tak ich obraz kreślił: — »Ich serce nieprzystępne uczuciom zwyczaynym, przyymuie same tylko wrażenia rewolucyi, i ich oczy trzymaią się innych prawideł optyki; ich umysł pojmuie i tworzy, ich serce biie odmiennie niżeli u innych ludzi. Jeźli niektórzy upadną lub oblękaią się w tym zawodzie, natychmiast następuią za niemi nowi kandydaci, a ich szybkie następstwo sprawia to, że w rewolucyi wieczna młodość panuie.« — Naypierwsza wielka woyna, twierdzi ten emigrant, którą wypowiedzą Francyi będzie zarazem ostatnią. A dla zapewnienia pomyślnego wypadku téy wielkiéy woyny emigrant czuł, że potrzebném iest Święte przymierze i podawał proiekt utworzenia onego, albo przynaymniéy iego zasad, w tych słowach: »Ponieważ woyna prowadzona będzie na rachunek Mocarstw bardzo różniących się mieyscowością, potrzeba wspolnego środka narad..... Nieprzyiaciel iest ieden, wszystkie Władze są zgromadzone w iednem mieyscu. Rozproszenie rad iest także iedną z przyczyn, które przedłużyły woynę rewolucyi.« — I ten emigrant, który to wszystko pisał w 1798 r., iest we Francyi w r. 1825. I może znayduie się teraz w Paryżu. I w chwili gdy Rząd usiłuie utwierdzić podstawę własności, on zapatruie się podług innych prawideł optyki. I podawany iest za Kandydata przez tych wszystkich, których serce nieprzystępne uczuciom zwyczaynym, przyymuie same tylko wrażenia rewolucyyne. I iest chwalony, wynoszony, ukochany od wszystkich Członków tego ciała zniszczenia, które powinno wszystko zniszczyć, lub samo zostać zniszczonem. I nazywa się X. Pradt, dawny Arcybiskup Mechliński.*)

Niemcy.

Gazeta w Monachium wychodząca, donosi pod d. 10. Kwietnia: — »Wczoray wieczorem o godzinie wpół do osméy ziechały tu N. Cesarzowa Austryiacka z Arcy-Xiężną Zofiią w towarzystwie Ich Królewicowskich Mości, którzy na przeciwko nim aż do Riem wyiechali. Niepodobna opisać tego wyrazu radości, z iaką dostoyne te Goście przyięte były przez NN. Królestwo i całą

---

*) Mieysca przytoczone są wyciągnięte z „Antydotum przeciw Kongressowi Basztadzkiemu", z dzieła ogłoszonego w Niemczech przez X. Pradt pod napisem: Londyn.

)( )(

Królewską rodzinę. Tegoż samego dnia mieliśmy szczęście obiedwie dostoyne osoby widzieć w teatrze z NN. Królestwem i przy téy sposobności wynurzyć im uczucie, iakiém obecność ich napełnia naszą Stolicę.«

— Z Frankfurtu nad Menem d. 1. Kwietnia. — Postanowieniem z d. 21. Marca b. r. Król Jmć Saski rozkazał, aby uczestników taiemnych burszoskich stowarzyszeń wyłączono od publicznych posad.

Podług wiadomości z Wielkiego Xięztwa Heskiego, udzielonych przez Korrespondenta Niemieckiego, powiększa się tam codziennie liczba mieszkańców, którzy przyciśnieni niedostatkiem, przymuszeni są opuścić swoie siedziby. Powiadaią, że w wyższych Hessach 9 do 10 tysięcy mieszkańców, łącząc w to kobiety i dzieci, powzięło zamiar udania się do Ameryki. W nadreńskich Hessach, które za nayżyznieyszą okolicę w Niemczech poczytuią, liczą podobnież 100 rodzin, które zamyślaią swoie domy opuścić i udać się do Hamburga, gdzie Brazyliyski ajent postara się o ich przewiezienie. Mamy ieszcze nadzieię, że przez roztropne uwagi można będzie tych wędrowców od powziętego przedsięwzięcia odwrócić.

Prussy.

Rozkazem Gabinetowym Króla Imci Pruskiego z dnia 8. Lut. b. z. zniesiony został w W. Xięstwie Poznańskiém przepis, mocą którego przed rozpoczęciem processu strony doświadczać miały zagodzenia sporu przed Sędzią Pokoiu.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 5. Kwietnia. —

Ogłoszono wyrok N. Pana podpisany w Petersburgu d. 8. Marca r. b.: »Chcąc urządzić w Naszém Królestwie Polskiém, Duchowieństwo wyznania Grecko - Rossyyskiego; na przełożenie Kommissyi Rządowéy Wyznań Religiynych i Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu; postanowiliśmy i stanowiemy, co następuie: Art. I. Duchochowieństwo Wyznania Grecko - Rossyyskiego w Królestwie Polskiém, zostawać będzie pod zwierzchnictwem Świętego Synodu Petersburgskiego. — Art. II. Biskup Miński Obrządku Grecko-Rossyyskiego, rozciągać będzie swoią władzę Biskupią nad wszystkiemi kościołami i klasztorami tegoż Wyznania w Królestwie Polskiém. — Art. III. Kommissyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego obowiązaną będzie znosić się z Duchownym Wyznania Grecko - Rossyyskiego, przez Święty Synod delegować się w tym celu maiącym; tak, co do ułożenia, iakie sprawy do sądu i uznania Biskupiego, a iakie wedle praw w Królestwie Polskiém obowiązuiących do rozpoznania i załatwienia téyże Kommissyi należeć maią, iak i co do przepisania urządzeń, oraz ustanowienia wzaiemnych stosunków. — Art. IV. W chęci polepszenia Stanu Duchowieństwa tegoż Wyznania, przeznaczamy mu ze Skarbu Królestwa Polskiego, uposażenie coroczne w Summie 24,000 Złtp.«

Rossyia.

Monitor Warszawski donosi z Petersburga pod d. 11. (23.) Marca, co następuie: N. Cesarz Jmć pragnąc okazać Kommandorowi de Guerreiro, nadzwyczaynemu Posłowi i pełnomocnemu Ministrowi Króla Jmci Portugalskiego swą szczególnieyszą dobrotliwość i szacunek z powodu Poselstwa, które mu iego Monarcha powierzył (polecaiąc mu złożyć JCMości ozdoby orderów Portugalskich), raczył go mianować Kawalerem orderu Śgo. Stanisława 1széy klassy.

Następca Tronu Niderlandzkiego, Xiążę Oranii, przybył do Petersburga, aby Małżonkę Swoią, iak wiadomo, Cesarzowiczównę Rossyyską wziął z sobą do Niderlandów.

Dotychczasowy Minister Spraw Wewnętrznych Hrabia Wiktor Koczubny, na powtórną prośbę swoią, z powodu ciągłéy słabości, otrzymał uwolnienie od tegoż obowiązku, iednakże pozostał Członkiem Rady Państwa. Jak wiadomo, zastępuie go iuż w tém Ministeryium od Grudnia 1823 rzeczywisty tayny Radca Lanskoy.

Rozkazem dziennym z dnia 3. b. m. raczył N. Pan Jenerała Porucznika Bistrom I., mianować dowódzcą całéy gwardyi pieszéy. Tymże samym rozkazem dziennym Jego Cesarzowicowska Mość W. Xiążę Mikołay mianowany dowódzcą 2giéy, a W. Xiążę Michał dowódzcą 1szey dywizyi gwardyi pieszéy.

Podoficer Kozaków Uralskich, nazwiskiem Fedor Tołstow, założył w okolicach twierdzy Soroczykowskiéy (na linii niższego Uralu) ogród, w którym udało mu się rozkrzewić latorośl winną i inne rodzaie drzew owocowych; N. Pan chcąc go zachęcić w przedsięwzięciu tak użytecznem dla kraiu, w którym ten rodzay uprawy dotychczas był nieznany, raczył wspomnionemu podoficerowi przesłać medal złoty na wstążce Ś. Anny, z napisem: »za użyteczność«

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Pillerów.